

ΚΙΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΩΝ
ΠΑΡΟΥ

Δελτίο Τύπου της Κίνησης Πολιτών Πάρου.

Όχι άλλες κλίνες στην Πάρο!

(Με την ευκαιρία της διαβούλευσης για το νέο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο)

Από το 2024 έχει αρχίσει να προετοιμάζεται το Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Τ.Π.Σ) Πάρου που θα αντικαταστήσει το ισχύον από το 2012 Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ), καθορίζοντας σε μεγάλο βαθμό την πορεία του νησιού για τα επόμενα ίσως και 20 χρόνια¹. Η εκπόνηση του Τ.Π.Σ έχει ανατεθεί από το Υπουργείο στη μελετητική εταιρεία “Σαμαράς Α.Ε”, μαζί με κάποιες κατευθύνσεις για τον τρόπο με τον οποίο το Υπουργείο επιθυμεί να κινηθεί ο πολεοδομικός σχεδιασμός του νησιού μας.

Στην Κίνηση Πολιτών Πάρου έχουμε διαμορφώσει προτάσεις - θέσεις για τον Πολεοδομικό Σχεδιασμό της Πάρου² που βρίσκονται στον αντίποδα της κρατούσας κυβερνητικής πολιτικής για την “αξιοποίηση” των νησιών μας. Τις θέσεις αυτές τις έχουμε δημοσιεύσει και τις έχουμε κοινοποιήσει στην Μελετητική Εταιρεία, αλλά και σε κυβερνητικούς και πολιτικούς παράγοντες που σχετίζονται με το θέμα - Υπουργείο, Βουλευτές Κυκλάδων, κόμματα, κ.α.

Ένα από τα καίρια σημεία της παρέμβασής μας αφορά **την αντίθεσή μας στην περαιτέρω μεγέθυνση της τουριστικής προσέλευσης στην Πάρο**. Σε αντίθεση με την μελετητική εταιρεία, αντιπροτείνουμε και **διεκδικούμε την πλήρη απαγόρευση νέων τουριστικών κλινών στο νησί**.

Στο προτεινόμενο νέο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο υπάρχει πρόβλεψη για ξενοδοχεία δυναμικότητας έως 100 κλινών, σε μεγάλο μέρος της παραλιακής ζώνης του νησιού, **ανατρέποντας το όριο των 80 κλινών** που είναι αυτή τη στιγμή το ανώτατο επιτρεπόμενο σύμφωνα με το Γ.Π.Σ του 2012. Και αυτό, παρόλο το ότι **στη Μελέτη Φέρουσας Ικανότητας (Μ.Φ.Ι) που συνοδεύει το προτεινόμενο χωροταξικό σχέδιο**, ο κρίσιμος δείκτης που αποτυπώνει την αναλογία κατοίκων /επισκεπτών³, **βρίσκεται ήδη στο 2.31, δηλαδή έχει ήδη ξεπεράσει το κρίσιμο σημείο του 2.00** που θεωρείται το σημείο **υπέρβασης της χωρητικότητας** ενός τόπου.

Με δεδομένο ότι **ο υπολογισμός αυτός έχει γίνει αναγκαστικά χωρίς να περιλαμβάνει τις νέες κλίνες** (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα, ή κατοικίες που θα χρησιμοποιηθούν και για βραχυχρόνια μίσθωση) που λειτούργησαν πρόσφατα, ή ήδη κτίζονται, ή έχουν αδειοδοτηθεί για να κτιστούν, είναι βέβαιο ότι μέχρι την θεσμοθέτηση του νέου Τ.Π.Σ, που αναμένεται γύρω στο 2030, ο δείκτης της ανεκτής χωρητικότητας θα έχει ήδη ανέλθει σε επίπεδα απαράδεκτα από κάθε πλευρά.

Είναι φανερό ότι η πρόταση μας είναι όχι μόνο αιτιολογημένη αλλά και αναγκαία: Καμία νέα κλίνη στην Πάρο!

¹ Θεωρητικά, τα χωροταξικά σχέδια πρέπει να αναθεωρούνται ανά εξαετία. Όμως, στην Ελλάδα, ο χωροταξικός σχεδιασμός γενικά αργεί υπερβολικά. Γι αυτό μιλάμε για την πιθανότητα 20 ή και τριάντα χρόνων.

² Οι Προτάσεις της Κίνησης Πολιτών Πάρου για το Τ.Π.Σ Πάρου, βρίσκονται δημοσιευμένες στην σελίδα της Κίνησης Πολιτών Πάρου

Ο σημερινός συνολικός αριθμός κλινών στην Πάρο είναι υπερεπαρκής για να φιλοξενήσει έναν μεγάλο και οριακά ανεκτό αριθμό επισκεπτών⁴ και η επιπλέον προσφορά τουριστικών κλινών θα επιβαρύνει αντί να ωφελήσει και το φυσικό περιβάλλον και τις υποδομές του νησιού, αλλά και το ίδιο το μέλλον του τουρισμού στο νησί μας. Παίρνοντας μάλιστα υπόψη μας την γενικότερη τεράστια διείσδυση μεγάλων ξενοδοχειακών εταιρειών στην τουριστική αγορά της Πάρου που παρατηρείται την τελευταία δεκαετία, θεωρούμε αναπόφευκτο ότι η κατασκευή και λειτουργία περισσότερων ξενοδοχείων θα δημιουργήσει δυναμικές που **βαθμιαία θα εξαφανίσουν τους μικρομεσαίους επιχειρηματίες και τις μικρές οικογενειακές επιχειρήσεις που αυτή τη στιγμή βιοπορίζονται από τον τουρισμό**. Το ίδιο ισχύει για τις επιπλέον κλίνες που διατίθενται για βραχυχρόνια μίσθωση που ήδη είναι υπερβολικά πολλές.

Αυτή τη στιγμή η Πάρος **υποδέχεται περίπου ένα εκατομμύριο επισκέπτες κάθε χρόνο**. Όπως γνωρίζουμε πολύ καλά όσοι κατοικούμε στο νησί, αλλά επιβεβαιώνει και η Μελέτη Φέρουσας Ικανότητας που συνοδεύει το προτεινόμενο Χωροταξικό Σχέδιο, ήδη ο αριθμός των επισκεπτών είναι οριακά ανεκτός. **Οι δυσκολίες στην ικανοποιητική διαχείριση των απορριμμάτων, η καλοκαιρινή κυκλοφορική συμφόρηση, η ανεπάρκεια των χώρων για στάθμευση, οι πιέσεις στην υδατική επάρκεια, οι μεγάλες πιέσεις στον αναγκαίο και πολύτιμο πρωτογενή τομέα, κραυγάζουν για την υπέρβαση της φέρουσας ικανότητας**. Οποιοσδήποτε επιπλέον υποδομές για την εξυπηρέτηση περισσότερων επισκεπτών (αφαλατώσεις, δρόμοι, λιμάνια, αεροδρόμιο) θα επιφέρουν ακόμα μεγαλύτερη φόρτο, όχι μόνο στο ήδη απειλούμενο φυσικό περιβάλλον, αλλά και στην καθημερινότητα των μόνιμων κατοίκων και των επισκεπτών.

Για να επιτύχουμε ποιο άραγε όφελος για την τοπική κοινωνία και το μέλλον του νησιού μας?

Είναι σαφές και προφανές ότι τα κέρδη από τις μεγάλες και πολυτελείς τουριστικές επιχειρήσεις στο μέγιστο μέρος τους συμβάλλουν στην κερδοφορία των εταιρειών που τα διαχειρίζονται και ελάχιστο μόνο μέρος τους διαχέεται στο επίπεδο της τοπικής οικονομικής ζωής.

Ταυτόχρονα, οι θέσεις εργασίας που δημιουργούνται, είτε κατά τη διάρκεια της κατασκευής, είτε για την στελέχωση και λειτουργία των τουριστικών μονάδων, έχουν ήδη υπερκαλύψει την εντόπια προσφορά εργασίας. Η αύξηση των θέσεων εργασίας στον τουριστικό κλάδο καλύπτεται ήδη από προσωπικό που έρχεται στο νησί για αυτό το σκοπό, αυξάνοντας περαιτέρω την εποχιακή ζήτηση για στέγαση, πράγμα που δεν συνιστά όφελος για ένα νησί που ήδη δυσκολεύεται να στεγάσει τους αναγκαίους δημόσιους υπαλλήλους, όπως είναι οι εκπαιδευτικοί και οι γιατροί.

Στον τομέα της ενοικίασης τροχοφόρων, μόνο τα ενοικιαζόμενα αυτοκίνητα που κινούνται και σταθμεύουν στο νησί πλησιάζουν τον αριθμό των 10.000, ενώ ήδη δραστηριοποιούνται έντονα (και κερδοφορούν αντίστοιχα), μεγάλες εταιρείες που δεν ανήκουν σε ντόπιους επιχειρηματίες, δημιουργώντας έτσι μian ανταγωνιστική προς την εντόπια επιχειρηματικότητα συνθήκη, που είναι ιδιαίτερα αμφίβολο αν πρόκειται να επιτρέψει την μακροήμερευση των μικρών επιχειρηματιών του χώρου, πέραν της τεράστιας επιβάρυνσης του νησιού, τόσο από άποψη κυκλοφοριακή όσο και αισθητική.

Ο πρωτογενής τομέας στο νησί, που είναι αναγκαίος και πολύτιμος για κάθε τόπο και ακόμα περισσότερο για ένα νησί, και του οποίου η σύνδεση με τον τουρισμό είναι εξαιρετικά σημαντική προκειμένου να υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός βιώσιμου, ήπιου τουριστικού μοντέλου, **βρίσκεται ήδη στα όρια της κατάρρευσης**. Οι ελάχιστοι εναπομένοντες παραγωγοί (αγρότες, κτηνοτρόφοι, τυροκόμοι, μελισσοκόμοι, αλιείς, κ.α) αισθάνονται να βρίσκονται υπό διωγμό. Ο ακατάσχετος προσανατολισμός αποκλειστικά στον τουρισμό και τη δόμηση, επιφέρει σοβαρές δυσχέρειες στους αναγκαίους για την ανάπτυξη του αγροτικού τομέα φυσικό κεφάλαιο.

⁴ Η Μ.Φ.Ι υπολογίζει ότι στην αιχμή της τουριστικής περιόδου, δηλαδή από Ιούνιο ως Σεπτέμβριο, η Πάρος φιλοξενεί περίπου 75000 ανθρώπους κάθε μέρα. Οι μόνιμοι κάτοικοι σύμφωνα με την τελευταία απογραφή είναι περίπου 15.000

Η **πίεση στα υδατικά αποθέματα του νησιού**, η οποία φυσικά και αυξάνεται σημαντικά με την δημιουργία επιπλέον κλινών, **δημιουργεί άμεσους κινδύνους υφαλμύρωσης των νερών και τελικά λειψυδρίας**, με όσα αυτά σημαίνουν για τους κατοίκους αλλά και για τους παραγωγούς. Υπενθυμίζουμε, ότι σε πολλά μέρη του κόσμου, αλλά και σε κοντινά μας νησιά, όταν το πρόβλημα του νερού γίνεται επιτακτικό, συνήθως η προτεραιότητα δίνεται στην επαρκή τροφοδότηση των τουριστικών επιχειρήσεων και όχι στις ανάγκες των κατοίκων, ενώ βεβαίως **το κόστος για όποια σχετικά μέτρα, επιβαρύνει την κοινωνία συνολικά και όχι τους μεγάλους καταναλωτές ειδικά**.

Συνεπώς, ακόμα και με όρους καθαρά οικονομικού οφέλους, η περαιτέρω μεγέθυνση της τουριστικής προσέλευσης, όχι μόνο δεν είναι αναγκαία, αλλά κινδυνεύει να αποβεί και οικονομικά καταστροφική, ακόμα και για όσους από τους νόμιμους κατοίκους έχουν ως τώρα ωφεληθεί από αυτήν είτε ως επιχειρηματίες είτε ως εργαζόμενοι.

Η τουριστική μεγέθυνση μέχρι και λίγες δεκαετίες πριν, πράγματι λειτούργησε ως ευλογία για τον τόπο, δίνοντας τη δυνατότητα στην φτωχική αγροτική οικονομία της Πάρου να αναπνεύσει. Όμως αυτή τη στιγμή, η περαιτέρω ανάπτυξη της δεν έχει να προσφέρει πια τίποτα θετικό. **Αντίθετα, κινδυνεύει να καταστρέψει αυτό που ήδη υπάρχει - και σε οικονομικό επίπεδο**. Η περαιτέρω τουριστικοποίηση, με δεδομένες τις γνωστές δυναμικές της ελεύθερης αγοράς, θα επιβάλλει δυσάρεστες ανταγωνιστικές πιέσεις εις βάρος των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που αυτή τη στιγμή ανθίζουν στο νησί. Το σενάριο είναι ήδη γνωστό από πολλές άλλες περιπτώσεις στην παγκόσμια τουριστική αγορά. **Η τουριστική υπερεκμετάλλευση ενός τόπου πάντα καταλήγει σε ένα σπирάλ καταστροφικό, όχι μόνο για το περιβάλλον και την ευημερία των κατοίκων, αλλά και για την οικονομία, με δραματικές συνέπειες κυρίως για τους λιγότερους προνομιούχους**.

Η Πάρος, όπως και όλα τα κυκλαδονήσια ήταν πάντα τόποι ιδιαίτεροι και ευαίσθητοι που επέβαλλαν την μικρή κλίμακα σε όλα τα επίπεδα. Οι μεγάλες κλίμακες είναι καταστροφικές για τα νησιά μας. Ειδικά μάλιστα όταν αυτές οι κλίμακες αφορούν κτιριακές κατασκευές που, όπως και να εξελιχθεί ο κόσμος και ο τουρισμός στις επόμενες δεκαετίες, αυτές θα μείνουν εκεί, αλλοιώνοντας το παριανό τοπίο οριστικά για τους επόμενους αιώνες. Η Πάρος έχει χαρακτηριστεί από το Υπουργείο Πολιτισμού ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού κάλους από το 1978. Αυτό δυστυχώς δεν εμπόδισε τις ποικίλες καταστροφές που ήδη έχουν επιβληθεί στο νησί μας και ήδη το τοπίο της Πάρου και ειδικά η παραλιακή ζώνη παραπέμπει μάλλον σε αστικό προάστιο παρά σε κυκλαδονήσι. **Το νέο Τ.Π.Σ της Πάρου αποτελεί ίσως την τελευταία ευκαιρία να διασώσουμε το νησί μας από την αρπακτική υπερεκμετάλλευση**. Ας μην την αφήσουμε να πάει χαμένη. Καλούμε όλους όσους νοιάζονται για το νησί και το μέλλον του να αποτρέψουμε εξελίξεις που θα καταστρέψουν για πάντα τον τόπο μας.

Ιούλιος 2026